

N:o 31.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, med förslag till checklag, till lag angående ändrad lydelse af 12 § utsökningslagen och till lag angående ändrad lydelse af 10 § 4 mom. i förordningen om nya utsökningslagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 10 augusti 1877; gifven Stockholms slott den 5 februari 1897.

Under åberopande af bilagda i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll vill Kongl. Maj:t härmed, jemlikt § 87 regeringsformen, föreslå Riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

1:o checklag;

2:o lag angående ändrad lydelse af 12 § utsökningslagen; och

3:o lag angående ändrad lydelse af 10 § 4 mom. i förordningen om nya utsökningslagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 10 augusti 1877.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

O S C A R.

L. Annerstedt.

Förslag

till

Checklag.

1 §.

Check skall innehålla:

uttrycklig, i sjelfva texten införd benämning af check;
det penningebelopp, som skall betalas;
till hvem betalningen skall ske;
dens namn, som skall infria checken (trassat);
den ort, hvarest betalningen skall ske;
dens underskrift, som utställer checken, och dagen för dess utställande.

Check må ej utställas till betalning å annan tid än vid uppvisandet (»vid anfordran», »vid sigt» eller dylikt). Är ej tid för betalningen angifven, anses den betalbar vid uppvisandet.

Såsom betalningsort gälle, der ej annat angifvits, den vid trassatens namn utsatta ort.

Är den summa, som skall betalas, flere gånger utsatt, men till olika belopp, gälle det, som minst är.

Utfästes i check ränta, vare det ogilt.

2 §.

Check må kunna lyda på betalning till innehafvaren. Lyder check på betalning till viss man eller innehafvaren, vare, utom i det afseende, hvarom i 10 § sägs, så ansedt, som vore den utställd till innehafvaren.

3 §.

Med de afvikelser, som af bestämmelserna i denna lag föränledas, skall hvad i vexellagen den 7 maj 1880 finnes stadgad om öfverlåtelse af vaxel (indossament), om utställares och öfverlåtares ansvarighet, om vaxels betalning, om återgångstalan för bristande betalning, om betalningsskyldighet för duplett af vaxel samt om vaxels preskription ega motsvarande tillämpning å check.

4 §.

Öfverlåtelse af check må ej tecknas å afskrift (kopia) af checken.

5 §.

Utan hinder deraf, att check är utstald till innehafvaren, må den genom öfverlåtelse göras betalbar till viss man.

6 §.

Å check, som, genom öfverlåtelse eller annorledes, öfvergått till trassaten, må denne ej grunda återgångstalan, utan så är att, der trassaten drifver rörelse vid kontor å skilda orter, checken öfvergått till ett annat af dessa kontor än det, hvarå den är dragen.

Check, som öfvergått till trassaten, må ej vidare utgifvas.

7 §.

Äro mellan tvenne jemnlöpande tvärstreck öfver framsidan af en check anbragta orden »till bank eller bankir» eller andra dermed liktydiga ord, må betalning ej ske till annan än bank eller bankir; finnes mellan tvärstrecken viss bank eller bankir utsatt, må betalning ej till annan än denne utgifvas.

Påteckning, hvarom nu är sagdt, må af enhvar behörig innehaf-

vare af checken anbringas. Sådan påteckning kan ej med laga verkan utstrykas, återkallas eller förändras; dock må, der ej viss bank eller bankir angifvits, tillägg derom göras.

8 §.

Tecknas å check godkännande till betalning (accept), vare det utan verkan.

9 §.

Vill checkinnehafvare mot utställaren eller öfverlåtare bevara sin rätt till återgångstalan, uppvisade checken till betalning inom tid, som i 10 § sägs. Att checken blifvit uppvisad utan att betalning erhållits, skall styrkas antingen genom protest, som inom samma tid verkstälts i enlighet med hvad om protest af vaxel gäller, eller ock medelst ett å checken anbragt, af trassaten eller annan å hans vägnar eller af två ojäfviga vittnen undertecknad intyg, som tillika skall angifva dagen för uppvisandet; skolande, der protest ej verkstälts, tiden för meddelande af sådan underrättelse, som i 45 § vexellagen sägs, räknas från den dag, då enligt intyget uppvisandet skedde.

År i fråga om check uppmaning gifven, som i 42 § vexellagen om vaxel sägs, skall om verkan deraf gälla hvad i nämnda lagrum finnes stadgadt.

10 §.

År check betalbar å samma ort, hvarest den är utställd, skall, för bevarande af rätt till återgångstalan, checken, der den lyder på betalning till viss å den ort bosatt person eller till viss å den ort bosatt person eller innehafvaren eller till innehafvaren, uppvisas till betalning sist å tredje dagen från det den utställdes. Annan inom riket betalbar check skall uppvisas sist å tionde dagen från det den utställdes eller, der för dess befordran i vanlig ordning från den ort, der den är utställd, till betalningsorten erfordras längre tid än fem dagar, sist å femte dagen efter utgången af den tid. År utställelseort ej utsatt, anses checken vara utställd å betalningsorten. Finnes, der check lyder på betalning till viss person eller till viss person eller innehafvaren,

vid checktagarens namn viss ort utsatt, anses han vara bosatt å den ort.

Infaller tid, då uppvisandet sist bör ske, på söndag eller annan allmän helgedag, må uppvisandet ske å nästa söckendag. Hvad i 92 § vexellagen är om vixel stadgadt skall ega motsvarande tillämpning å check.

Om tid för uppvisandet af utomlands betalbar check gälle hvad å betalningsorten är föreskrifvet.

11 §.

Den tid, inom hvilken checkinnehafvares återgångsfordran preskriberas, räknas från den dag, då checken är utstald.

12 §.

År återgångsfordran preskriberad, eller har den på checken grundade rätt gått förlorad genom försummelse att företaga någon för dess bevarande föreskrifven handling, skall hvad i 93 § vexellagen är i fråga om vixel stadgadt ega tillämpning å check; dock att, i saknad af utredning om annat förhållande, utställaren anses till fordrings-egarens skada göra vinst, motsvarande checkens belopp, der fordringen förfaller.

13 §.

Har check förkommit, må den kunna dödas på sätt om dödande af förkommen vixel finnes stadgadt.

14 §.

Hvad i 84, 85 och 86 §§ vexellagen är i afseende å vixel stadgadt om förhållandet till utländsk lag skall ega motsvarande tillämpning å check; dock vare penningeangvisning giltig såsom check, der den är affattad i enlighet med de bestämmelser, som å betalningsorten för check gälla.

15 §.

Hvad om rättegång i vaxelmål, så ock om verkställighet af dom i sådant mål är föreskrifvet skall ega motsvarande tillämpning i fråga om mål angående återgångsfordran på grund af check.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1898.

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse af 12 § utsökningslagen.

Härigenom förordnas, att 12 § utsökningslagen, sådant detta lagrum lyder enligt lagen den 14 april 1893, skall erhålla följande ändrade lydelse:

För fordran, som är till betalning förfallen och grundar sig å skuldebref eller annat skriftligt fordringsbevis, må man söka gäldenären hos öfverexekutor i den ort, der gäldenären har sitt bo och hemvist eller någon tid sig uppehåller. Den ingenstädes eger stadigt hemvist, sökes der han finnes, eller, om han utrikes är, der han inom riket senast var boende. Är gäldenären utländsk man eller grundas fordran å löpande förskrifning, må gäldenären sökas hvar han träffas.

Hvad nu är sagdt ege icke tillämpning i fråga om fordran, som grundar sig å vaxel eller check.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1898.

Förslag

till

Lag

*angående ändrad lydelse af 10 § 4 mom. i förordningen om nya
utsökningslagens införande och hvad i afseende derå
iakttagas skall den 10 augusti 1877.*

Härigenom förordnas, att 10 § 4 mom. i förordningen om nya utsökningslagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 10 augusti 1877 skall erhålla följande ändrade lydelse:

Hafver någon fått invisning å viss man, och får ej betalning af honom; njute då betalning af den, som invisningen gaf, med ränta till sex för hundra, der det ej styrkes, att den, som invisningen fått, varit vållande, att betalning i rättan tid ej följt.

Om check gälle hvad särskildt är stadgadt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1898.

---

*Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
fredagen den 6 november 1896*

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve DOUGLAS,
Statsråden: friherre ÅKERHJELM,
            WIKBLAD,
            GILLJAM,
            friherre RAPPE,
            CHRISTERSON,
            WERSÅLL,
            ANNERSTEDT,
            von KRUSENSTJERNA.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Annerstedt anmälde i underdånighet:

att, sedan Kongl. Maj:t den 17 april innevarande år uppdragit åt bankdirektören Carl Christian Peter Herslow och rådmannen Herman Billing att utarbета förslag till lag angående sigtanvisningar eller s. k. checks, så vidt möjligt öfverensstämmande med de lagförslag angående samma ämne, som samtidigt kunde blifva uppgjorda af dertill förordnade norska och danska komiterade, så hade de svenska komiterade, med underdånig skrifvelse den 30 sistlidne september, öfverlemnad uppgjorda förslag till lag angående vissa anvisningar och lag angående ändrad lydelse af 10 § 4 mom. i förordningen om nya ut-sökningslagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den

10 augusti 1877 jemte tillhörande motiv äfvensom de för Norge och Danmark uppgjorda förslag till lag om checks.

I enlighet med statsrådets tillstyrkan täcktes Hans Maj:t Konungen i nåder förordna, att högsta domstolens utlåtande skulle, för det ändamål § 87 regeringsformen omförmäler, genom note ur protokollet inhemtas öfver ofvannämnda af de svenska komiterade uppgjorda lagförslag.

Ex protocollo
Aug. von Hartmansdorff.

---

*Utdrag af protokollet öfver lagärenden, hållet uti Kongl. Maj:ts
högsta domstol tisdagen den 12 januari 1897.*

Första rummet.

Närvarande:

Justitieråden: HERNMARCK,
ÅBERGSSON,
HERSLOW,
HAMMARSKJÖLD,
CARLSON,
CLAËSON,
WIJKANDER.

Sedan jemlikt högsta domstolens beslut den 3 december 1896 handlingarna rörande de till högsta domstolen för afgifvande af utlå-tande öfverlemnade förslag till

1:o) lag angående vissa anvisningar och

2:o) lag angående ändrad lydelse af 10 § 4 mom. i förordningen om nya utsökningslagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 10 augusti 1877

emellan högsta domstolens ofvanbemälde ledamöter cirkulerat, så företogs nu detta ärende till slutlig behandling; varande ett tryckt exemplar af förslagen bilagdt detta protokoll.

Under granskningen af ifrågavarande förslag framställdes inom högsta domstolen följande anmärkingar vid

förslaget till lag angående vissa anvisningar.

Rubriken.

Högsta domstolens ledamöter förenade sig om följande yttrande:
Det faller genast i ögonen, hurusom den föreslagna rubriken allenast på ett mycket ofullständigt sätt angifver föremålet för lagens be-

stämmelser. Denna brist synes dock lätteligen kunna afhjelpas, i hvilket hänseende kan erinras derom, att det norska förslaget, som har eu eljest med det svenska lika lydande rubrik, sökt nå detta mål genom tilläggande inom parentes af ordet »checks», samt att det danska förslaget å lagen använt en benämning, som på vårt språk i korthet lärer kunna återgifvas med ordet »checklag»; och torde vid val mellan de två sålunda angifna utvägarna den sistnämnda vara att föredraga framför den förra.

1 §.

Justitierådet *Clässon* anförde: Derest redan i lagens rubrik ordet check införes, torde här af föranledas någon jemkning af uttrycken i början af denna §.

Då några yttranden öfver detta lagförslag icke infordrats från myndigheter eller personer, som äro förtrogna med förhållandena inom den svenska affärsverlden, och sådana yttranden alltså icke föreligga, saknar jag, för min del, tillförlitlig ledning för mitt omdöme angående åtskilliga i lagförslaget förekommande, hufvudsakligen praktiska frågor. Ett bland dessa ämnen är det i denna § införda förbud mot att utställa check till betalning å annan tid än vid uppvisandet. Om det icke nu är brukligt hos oss att utfärda bankanvisningar, betalbara först på viss utsatt dag, torde ej vara något att invända mot sådant förbud för framtiden i afseende å checkar. Det har emellertid blifvit mig sagdt, att dylika bankanvisningar på viss tid stundom förekomma i Sverige vid liqvider och att de affattas antingen så, att betalningsdagen utsättes i anvisningens text, eller ock så, att anvisningen dagtecknas först för den dag, då meningen är att penningarna skola vara tillgängliga. I senare fallet således en oriktig datering, ty anvisningen är faktiskt utfärdad en tidigare dag. Förekomma dylika anvisningar för närvarande, antyder ju detta, att behof af dem gjort sig gällande. I sådant fall torde det icke vara lämpligt att genom uttryckligt förbud hindra utfärdande af check med viss betalningstid. Man skall nog då söka kringgå förbudet derigenom, att checken postdateras, ett förfaringssätt, som icke bör genom restriktiva lagbestämmelser frammanas. — Dessa mina betänkligheter mot det föreslagna förbudet har jag ansett mig böra här uttala.

I 5 § vexellagen är stadgadt, att handling, som icke är affattad i öfverensstämmelse med 1—4 §§ i samma lag, icke medför vexelrätt och att å handlingen tecknade förbindelser ej heller ega verkan efter

vexellag. Dylig föreskrift saknas dock i föreliggande lagförslag. Till förebyggande af tvekan, huru en handling bör bedömas, som i ett eller annat hänseende afviker från de nu föreslagna bestämmelserna om hvad en check bör innehålla, hemställer jag, att i denna § införes ett stadgande, motsvarande 5 § vexellagen.

4 §.

Justitierådet *Herslow* yttrade: Såsom skäl för det föreslagna förbudet att å checkkopia teckna öfverlåtelse åberopas i motiven, att check ej är föremål för accept och att således icke något behof af kopias användning är för handen. Af detta uttalande synes framgå, att det skulle vara förslaget mening, att icke heller vexellagens föreskrifter om duplettexemplar borde ega tillämpning i fråga om check. Något uttryckligt stadgande i detta afseende återfinnes emellertid icke i förslaget, under det att åtskilligt af hvad i vexellagen finnes stadgadt angående duplett af vaxel låter hänföra sig under de allmänna hänvisningarne i förslaget 3 §. Ett förtydligande af förslaget i berörda afseende vore därför önskvärdt.

Justitierådet *Åbergsson* ansåg sig icke kunna, på grund af fjerdje paragrafens bestämmelse om förbud mot öfverlåtelses tecknande å kopia af check, draga den slutsats, att förslaget afser jemväl förbud mot checks utfärdande i duplettexemplar (prima, secunda o. s. v.), till följd hvaraf och då ett uttryckligt förbud i sistnämnda afseende syntes nödvändigt, justitierådet lika med justitierådet *Herslow* fann ett förtydligande af förslaget i detta syfte önskvärdt.

Justitierådet *Hernmarck* instämde med justitierådet *Åbergsson*.

7 §.

Justitierådet *Clässon* anförde: För närvarande läser det engelska bruket att medelst två parallella streck utmärka, att liqvid för checken allenast må lemnas till bank eller bankir icke vara tillräckligt känt här i landet, så att allmänheten förstår denna inskränkning. Nödvändigt torde fördenskull vara att förtydliga hvad nämnda beteckning innebär genom att i denna § införa ett stadgande derom, att mellan strecken skola vissa ord utsättas, som lättfattligt ange streckens betydelse, exempelvis orden »till bank eller bankir», der ej viss bank eller bankir angifves.

Innehåller check giltigt förbehåll derom, att betalning må ske

endast till bank eller bankir eller viss sådan, får enligt förslaget trassaten icke betala i strid emot detta förbehåll. Antagligen åsyftas äfven, att en checkinnehafvare, till hvilken betalning sålunda icke må erläggas, ej heller vid uteblifven betalning eger rätt till återgångstalan mot utställare och öfverlätare. I annat fall skulle nemligen det med förbehållet afsedda ändamål förfelas. För att icke olika meningar här om må uppstå, torde det likväl vara erforderligt, att i lagförslaget uttryckligen angifves, att rättighet till återgångstalan i nämnda fall icke eger rum.

Justitierådet *Hammar skjöld* utlät sig: Lika med justitierådet Claësson hyser jag betänklighet att låta streckande allena symboliskt beteckna ett förbud i viss riktning, utan anser önskvärdt, att streckandet må få den i §:n angifna betydelse, endast om mellan strecken finnas anbragta förklarande ord. Någon nämnvärd praktisk olägenhet bör ej här af kunna uppstå. Sant är väl, att i viss utländsk lagstiftning strecken äfven utan förklarande ord tillagts en viss betydelse. Checken torde emellertid vara lämplig att förmedla liqvider företrädesvis mellan personer å ej allt för långt från hvarandra belägna orter. Det torde då kunna betviflas, om fördelen af likhet med en viss utländsk lagstiftning är nog stor för att fördenskull i denna punkt eftergifva tydlighetens fordringar och derigenom utsätta den inhemska allmänheten för farorna af missförstånd med deraf följande olägenheter.

Justitieråden *Hernmarck* och *Herslow* voro ense med justitierådet *Hammar skjöld*.

9 §.

Justitierådet *Carlson* ansåg, att åt stadgandet i första punkten borde gifvas sådan förändrad affattning, att af detsamma med tydlighet framginge, att protest kan ersättas af intyg af ojäfviga vittnen äfven i det fall, att hinder för checkens uppvisande möter deraf, att trassaten icke träffas eller att hans affärslokal eller bostad icke är känd. För att bereda regressgäldenärer möjlighet att erhålla snar kännedom om, huruvida checkinnehafvaren iakttagit hvad honom ålegat i fråga om checkens uppvisande, borde dock för nu angifna fall tillika föreskrifvas, att checkinnehafvaren har att, vid regressrättens förlust, inom viss kort tid antingen låta intaga checken med vittnesintyget i vederbörande notarii publici eller med honom jemnställd tjenstemans protokoll eller ock uppvisa densamma för trassaten.

Justitierådet *Hammar skjöld* yttrade: I de fall, då, såsom förslaget

medgifver, protest ersättes genom ett af två ojäfviga vittnen under-tecknadtt intyg, kan det för regressgäldenärerna vara svårt eller omöjligt att, när notifikation af en eller annan anledning uteblifvit, förskaffa sig underrättelse derom, huruvida checkinnehafvaren vidtagit de för regressrättens bevarande nödiga åtgärder. Denna olägenhet synes kunna på lämpligaste sätt afhjelpas derigenom, att vittnesintygets in- tagande i protokoll hos en till protests verkställande behörig person göres till vilkor för dess giltighet. Härigenom torde, äfven vinnas, att vittnesintyg mindre ofta användes och dess användande alltså — i öfverensstämmelse med förslaget i motiven angifna syfte — erhåller karakteren af en nödfallsutväg. Med den ifrågasatta ändringen kommer förslaget för öfrigt att närma sig de i Norge och Danmark om vaxelprotest gällande bestämmelserna, hvilka skola vara tillämpliga äfven i fråga om check.

Justitierådet *Åbergsson* anförde: På två ställen i denna § begagnas ett uttryck: »upptaga protest», som synes vara hemtadt från den norska och danska texten, men icke öfverensstämmer med svenskt lagspråk (se vexellagen, stadgan angående notarii publicibefattningen m. m.), och hemställer jag, att på första stället, der det heter »protest, som inom samma tid upptagits», sistnämnda ord utbytes mot ordet »verkstälts», och att på senare stället, för undvikande af ordet upptagits, texten närmas till den norska och danska, i det att i stället för orden: »der protest ej upptagits» inskjutas orden: »i sistnämnda fall».

10 §.

Justitierådet *Hammar skjöld* afgaf följande yttrande: Inom hvilken tid en check, som är betalbar å samma ort, hvarest den är utställd, och som lyder på betalning till viss person eller till viss person eller innehafvaren, skall uppvisas till betalning, är enligt förslaget beroende deraf, huruvida den såsom remittent namngifna personen är bosatt å samma ort eller ej. Emellertid finnes icke i förslaget utsagdt, att remittentens boningsort skall vara i check utsatt eller att en vid remittentens namn utsatt ort skall anses såsom hans boningsort. I följd häraf synes stadgandets tillämpning kunna komma att föranleda tvister derom, å hvilken ort remittenten bör anses vara bosatt. De på detta sätt uppkommande svårigheterna torde kunna undvikas genom en förändrad affattning, hvaraf framgår, att den längre uppvisningstiden gäller endast i det fall, då vid remittentens namn finnes utsatt ort, som ej sammanfaller med betalnings- och utställelseorten. En sådan regel

skulle uppenbarligen stå i god öfverensstämmelse dermed, att, såsom förslaget innehåller, den kortare uppvisningstiden gäller, när check är stäld till innehafvaren.

Justitierådet *Abergsson* utlät sig: I den paragraf af vexellagen, som bestämmer, att vaxel skall inom viss tid uppvisas hos trassaten, äro ändamålet med uppvisandet och i följd deraf äfventyret för underlåtet uppvisande och protesterande i paragrafens begynnelseord angifna, i det att föreskrifterna om uppvisande och protest förklaras vara gifna för vaxelnehafvare, som vill mot vaxelgifvaren och öfverlåtare bevara sin rätt till återgångstalan för bristande betalning.

I förslaget till checklag är det visserligen sagdt i 9 §, att för återgångstalans bevarande bör iakttagas den i 10 § omförmälda tid, men i 10 § säges icke, att der meddelade tidsbestämmelse gäller allenast för det ändamål, som i 9 § angifves.

På det att af checklagens bestämmelser måtte tydligt framgå, att ändamålet med checkens uppvisande hos trassaten är att bereda checkinnehafvaren rätt till återgångstalan, och icke något annat, så att man icke af 10 §, då den läses ensam för sig, må föranledas till den misstolkning, att underlåtet uppvisande inom den föreskrifna tiden inverkar på trassatens skyldighet att när som helst infria af räkningshafvare dragen check, der denne vid tiden för checkens uppvisande har tillräckliga disponibla medel å sin räkning hos trassaten inestående och ej förbjudit medlens utbetalande, hemställer jag att begynnelseorden i 10 § måtte erhålla följande lydelse:

Är check betalbar å samma ort, hvarest den är utstald, skall, för bevarande af talan som i 9 § sägs, checken, der den lyder, et cetera, lika med förslaget.

14 §.

Justitierådet *Carlson* yttrade: I engelsk lag definieras check såsom en vaxel, dragen å bank eller bankir och förfallen till betalning vid anfordran. Då en engelsk check, stäld att betalas i Sverige, sålunda samtidigt uppfyller fordringarne på vaxel och på check enligt engelsk lag, skulle en sådan handling enligt 85 § vexellagen vara att anse såsom *vaxel* men enligt förevarande paragraf i förslaget såsom *check*. Då vidare en i öfverensstämmelse med svenska vexellagen utfärdad handling, dragen å bank eller bankir i England och förfallen till betalning

vid anfordran, torde uppfylla engelska lagens fordringar på check, skulle en sådan handling enligt förslaget äfven i Sverige anses såsom *check* oaktadt den innehåller benämningen *vexel* och enligt vexellagen är *vexel*. Slutligen erinras, att enligt italiensk lag en check kan ställas till betalning å viss tid, högst tio dagar, efter uppvisandet, men att förslagets 10 §, som skulle kunna komma att å sådan handling tillämpas, uppenbarligen förutsätter, att check alltid är förfallen till betalning vid anfordran.

I följd af hvad jag sålunda anmärkt hemställer jag, att förslaget i denna del underkastas revision i syfte dels att undanrödja anmärkta stridigheterna med vexellagen och dels att införa särskilda bestämmelser om utländsk check, som ej är stald att betalas vid anfordran.

Justitieråden *Hernmarck*, *Åbergsson*, *Herslow* och *Hammar skjöld* biträdde den af justitierådet *Carlson* sålunda uttalade mening.

15 §.

Justitieråden *Hernmarck*, *Åbergsson*, *Herslow*, *Hammar skjöld*, *Carlson* och *Claëson* förenade sig om följande, af den sistnämnde afgifna yttrande:

Den föreslagna hänvisningen gäller endast de särskilda bestämmelser om förfarandet i vexelmål, som äro upptagna i förordningen om nya vexellagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 7 maj 1880. Jemte dessa bestämmelser finnas dock åtskilliga andra, såsom 22 kap. 1 § rättegångsbalken, 25 kap. 9 § samma balk m. fl., hvilka äfven åsyfta skyndsamhet i vexelsakers behandling och böra ega motsvarande tillämpning, när fordringsanspråk på grund af check är anhängiggjort. Den i förevarande paragraf gjorda hänvisning synes fördenskull böra utvidgas så, att den kommer att omfatta jemväl antydda föreskrifter;

Och tillade justitieråden *Hernmarck*, *Hammar skjöld* och *Claëson*, att tillika borde tydligen utsägas, att äfven de i förordningen den 7 maj 1880 gifna föreskrifter om verkställighet af dom i vexelmål skola gälla checkmål.

Slutligen erinrade *högsta domstolens ledamöter*, hurusom det i 12 § utsökningslagen, sådan den lyder enligt lagen af den 14 april 1893, meddelade förklarande, att lagsökningsproceduren icke vore tillämplig i fråga om fordran, som grundade sig å *vexel*, syntes böra utsträckas jemväl till fordran på grund af *check*.

Förslaget till lag angående ändrad lydelse af 10 § 4 mom. i förordningen om nya utsökningslagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 10 augusti 1877
lemnades af högsta domstolen utan anmärkning.

Ex protocollo:

Aug. von Hartmansdorff.

*Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott fre-
dagen den 5 februari 1897*

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve DOUGLAS,
Statsråden: friherre ÅKERHIELM,
              WIKBLAD,
              GILLJAM,
              friherre RAPPE,
              CHRISTERSON,
              WERSÄLL,
              ÄNNERSTEDT,
              VON KRUSENSTJERNA,
Justitieråden: AFZELIUS,
                  LINDBÄCK.

Departementschefen statsrådet Annerstedt anmälde i underdånig-
het högsta domstolens yttrande öfver de enligt statsrådsprotokollet
öfver justitiedepartementsärenden den 6 november 1896 till högsta
domstolen remitterade, af särskilde komiterade utarbetade förslag till
1:o lag angående vissa anvisningar och
2:o lag angående ändrad lydelse af 10 § 4 mom. i förordningen
om nya utsökningslagens införande och hvad i afseende derå iakttagas
skall den 10 augusti 1877.

Efter att hafva redogjort för nämnda lagförslag samt högsta
domstolens deröfver afgifna utlåtande, anförde departementschefen:

»Lika med högsta domstolen anser jag det vara lämpligt, att
förslaget till lag angående check erhåller en rubrik, som tydligare

än den af komiterade ifrågasatta angifver föremålet för förslagets bestämmelser.

Komiterades förslag afser, såsom bestämdt uttalas i motiven till motsvarande norska förslag, icke att innebära hinder mot att indossament tecknas å checkduplikat — ett tillvägagående, som någon gång, särskildt då remittenten är bosatt å en aflägsen ort, förekommer och tjänar samma syfte som användandet af vexelduplikat. Då emellertid, på sätt inom högsta domstolen blifvit anmärkt, olika tolkningar i detta hänseende icke äro genom nuvarande affattning uteslutna, torde — utan ändring i sak af komitéförslaget — vara nödigt att i 3 § införa ett tillägg, hvaraf tydligt framgår, i hvad mån bestämmelserna om vaxelduplikat skola vara tillämpliga i fråga om check. I 7, 10 och 15 §§ synas likaledes, med hufvudsaklig anslutning till gjorda hemställanden, vissa jemkningar böra vidtagas.

Inom högsta domstolen har ifrågasatts, att i lagen borde inryckas ett stadgande, som motsvarade 5 § vexellagen. De i 1 § begagnade ordalag synas emellertid ej lemna rum för något tvifvel derom, att bestämmelserna om check ega tillämpning å penningeangvisning allenast under förutsättning, att denna har den i samma paragraf för check föreskrifna lydelse. Den föreslagna ändringen torde därför ej vara erforderlig.

Enligt förslagets 9 § må checks uppvisande till betalning styrkas genom ett å densamma anbragt, af två ojäfviga vittnen undertecknad intyg. Då det för regressgäldenärerne kunde vara svårt eller omöjligt att, när notifikation af en eller annan anledning uteblifvit, förskaffa sig underrättelse derom, huruvida checkinnehafvaren vidtagit de för regressrättens bevarande nödiga åtgärder, har inom högsta domstolen föreslagits, att vittnesintygets intagande i protokoll hos en till protests verkställande behörig person skulle göras till vilkor för dess giltighet. Det synes dock kunna med skäl ifrågasättas, huruvida en dylik bestämmelse, hvilken alltid måste förorsaka checkinnehafvaren besvär och kostnader, i sjelfva verket skulle innefatta någon afsevärd fördel för regressgäldenärerne. I regel lärer väl nemligen checkinnehafvaren i sitt eget intresse ej försumma att ofördröjligen för likvids erhållande anmäla sig hos vare sig trassaten eller någon regressgäldenär, och i hvarje fall kan regressgäldenär hos trassaten erhålla besked, huruvida checken blifvit infriad eller ej. Oftast finnes icke någon annan regressgäldenär än trassaten, och mellan honom och trassaten måste en liflig förbindelse antagas ega rum. På grund af det anförda har ifrågavarande anmärkning icke synts böra föranleda vidtagandet af någon ändring i förevarande paragraf.

Vid 15 § har inom högsta domstolen erinrats, att, till följd af de i vissa länder vedertagna grundsatser, de föreslagna stadgandenas tillämpning skulle kunna föranleda tvifvelsmål och svårigheter. Hvad sålunda anmärkts torde emellertid med hänsyn till de faktiska förhållanden, som för checks användning förutsättas, icke kunna tillmätas någon synnerligen stor praktisk betydelse. I allt fall lärer det näppeligen vara lämpligt eller ens möjligt att genom lagbestämmelser lösa alla de invecklade frågor, som kunna tänkas framkallade deraf, att ett eller annat främmande lands lagstiftning afviker från den här i riket gällande. Fast hellre synes man böra, i öfverensstämmelse med hvad vid vexellagens utarbetande skedde, i lagen upptaga allenast de allmänna normerna för bestämmandet af förhållandet till utländsk lag och åt lagskipningen öfverlemna att med ledning af de sålunda fastställda grundsatserna bedöma alla de särskilda fall, som möjligen kunna i följd af egendomliga förhållanden uppkomma.

I enlighet med en af högsta domstolen framställd erinran lärer det vara nödigt att från de i 12 § utsökningslagen gifna bestämmelser, hvilka enligt lag den 14 april 1893 icke ega tillämpning å vexelfordran, undantaga jemväl sådan fordran, som grundar sig å check. Jag har derföre låtit i denna syftning uppgöra förslag till ändrad lydelse af nämnda lagrum.»

Sedan föredragande departementschefen härefter uppläst i öfverensstämmelse med hvad af honom anförts affattade förslag till checklag och till lag om ändrad lydelse af 12 § utsökningslagen, hemställde han i underdånighet, att nämnda förslag äfvensom förslaget till lag angående ändrad lydelse af 10 § 4 mom. i förordningen om nya utsökningslagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 10 augusti 1877, hvilket förslag af högsta domstolen lemnats utan anmärkning, måtte jemlikt § 87 regeringsformen för Riksdagen till antagande framläggas.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen i nåder lemna bifall; och skulle nådig proposition, af den lydelse bilagan litt. A vid detta protokoll utvisar, till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo
Aug. von Hartmansdorff.